

Înregistrarea în scop de TVA a societăților din România se complica din nou

Procedura de înregistrare a unei companii în scopuri de TVA în România a intrat într-un proces de simplificare începând din 2019, când, în Codul fiscal, pentru anumite companii s-a introdus posibilitatea obținerii codului de TVA în ziua solicitării, sub rezerva efectuării ulterioare a unei analize de risc. Din luna mai a acestui an, regula ar trebui să se aplice tuturor companiilor care se înregistrează, indiferent dacă solicită codul de TVA la înființare sau pe parcursul derulării activității. Însă reglementările adoptate recent cu scopul declarat de a ajuta societățile comerciale în acest demers par să fi complicat lucrurile.

Concret, până de curând, companiile care optau pentru înregistrarea în scop de TVA pe parcursul derulării activității puteau obține codul necesar în ziua solicitării, pe baza unei declarații pe proprie răspundere transmise online autorității fiscale, urmând ca analiza de risc să fie realizată ulterior. În luna mai, prin Hotărârea de Guvern 340 și Ordonanța de Urgență 69/2020, autoritățile au introdus o prevedere potrivit căreia înregistrarea în scopuri de TVA pentru companiile cu sediul activității economice în România se realizează fără efectuarea analizei de risc, indiferent dacă se solicită codul de TVA la înființare sau, ulterior, prin opțiune ori ca urmare a depășirii plafonului de 300.000 lei cifra de afaceri (caz în care înregistrarea în scop de TVA devine obligatorie). Aceasta prevedere a fost interpretată ca o extindere a posibilității obținerii codului de TVA în ziua solicitării și asupra companiilor nou înființate, urmând ca analiza de risc să se realizeze ulterior înregistrării, pe parcursul activității companiei.

Această simplificare este bine-venită, având în vedere că orice investitor sau antreprenor apreciază scurtarea termenelor de soluționare a cererii de înregistrare și faptul că unicul document solicitat la înregistrare este formularul în sine.

Ce probleme apar în practică?

Din punct de vedere legislativ, procedura de obținere a codului de TVA nu a suferit nicio modificare, așa încât termenele și documentele necesare au rămas neschimbate. Totuși, în practică, o companie care optează pentru obținerea codului de TVA ulterior înființării va constata că **declarația** pe proprie răspundere depusă online este respinsă de sistemul administrației fiscale, cu justificarea că aceasta a fost abrogată prin HG 340, **deși în textul hotărârii nu există o asemenea prevedere.**

Așadar, **în acest moment, pentru contribuabili este neclar ce procedură trebuie urmată și ce documente sunt necesare** în vederea înregistrării în scop de TVA, întrucât, **deși ordinele ce reglementează această acțiune sunt încă în vigoare, în practică, sistemul nu mai permite, începând cu luna mai a acestui an, utilizarea procedurii simplificate.**

În plus, anumite administrații încă solicita documente precum declarațiile administratorilor și asociaților cu privire la cazierul fiscal pentru eliberarea codului de TVA, deși, conform procedurii, aceste declarații sunt necesare doar în vederea evaluării riscului fiscal, analiza pe care autoritatea nu o mai realizează în momentul înregistrării, ci ulterior.

Ce se întâmplă cu termenele în care se obține codul de TVA?

Potrivit procedurii încă în vigoare, termenul în care autoritatea fiscală trebuie să acorde codul de TVA, în funcție de momentul solicitării, rămâne neschimbat. Pentru companiile care solicită înregistrarea în scop de TVA la înființare, termenul este de 45 de zile, deși actele normative recent aprobate pot fi interpretate în sensul că și aceste societăți pot obține codul în aceeași zi. În cazul companiilor care optează pentru înregistrarea în scop de TVA ulterior înființării, termenul pentru obținerea codului rămâne de o zi, sub rezerva verificării de către ANAF a datelor înscrise în declarația pe propria răspundere, în termen de 15 zile de la data depunerii solicitării, conform reglementărilor încă în vigoare.

Așadar, procedura este oricum inechitabilă, având în vedere că permite ca anumiți contribuabili să aștepte codul de TVA până la 45 de zile, în timp ce, pentru alții, prevede acordarea codului în ziua înregistrării cererii, cu toate că, potrivit Codului fiscal, procesul de înregistrare ar trebui să fie identic.

În concluzie, simplificarea începută încă din 2019 se dovedește a fi greu de implementat în lipsa armonizării legislației și a uniformizării practicii la nivelul administrațiilor fiscale. În această situație incertă, deși contribuabilul poate obține cu ușurință codul de TVA, conform legislației în vigoare, el nu are acces la informație și ajunge să rămână blocat în birocrația administrativă, în ciuda bunelor intenții ale legiuitorului.